Funded by
the European Union

ОДРЖЛИВ ТУРИЗАМ: НАЦИОНАЛЕН КОНТЕКСТ

Изготвено согласно клучните резултати од истражувањето и транснационалниот извештај спроведени во рамки на Еразмус проектот PRepare.

1. Туризмот во Грција, Турција, Италија и Северна Македонија: статистика

ГРЦИЈА

Туризмот во Грција има значително влијание врз **грчката економија**.

- **Грција забележа повеќе од 30 милиони пристигнувања, кои генерираа повеќе од 15 милијарди евра приходи од патувања. (Deloitte Central Mediterranean, 2023).**

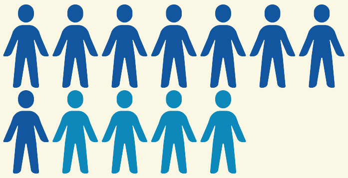

Освен тоа, повеќе од 1 милион лица се вработени во туристичката индустрија во Грција (Deloitte Central Mediterranean, 2023), што значи дека приближно 20% од работната сила во земјата е ангажирана во секторот туризмам (ELSTAT, 2023).

ИТАЛИЈА

е една од најпосетуваните дестинации во светот и Европа. Земјата, на глобално ниво е меѓу водечките туристички дестинации.

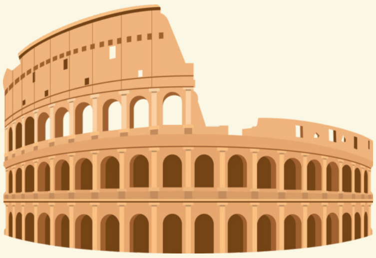

- **Италија се вбројува меѓу првите пет најпосетувани земји во светот.**

Вкупните пристигнувања биле 78,6 милиони во 2021 и 118,5 милиони во 2022, со 289,1 милион ноќевања во 2021 и 412,0 милиони во 2022 година (Demoskopika, 2023).

ТУРЦИЈА

Приходите од туризмот во Турција, во првото тримесечје на 2023 година пораснале за 32,3%, достигнувајќи со тоа 8,69 милијарди долари (TURKSTAT, 2023).

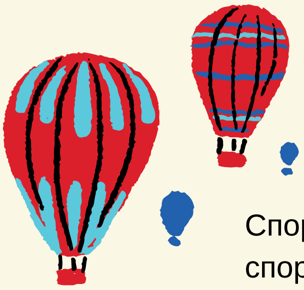

- **46,6% од туристите ја посетиле Турција заради „разгледување, забава, спорт, како и заради посета на културни настани“.**

Споредбено со истото тримесечје од 2022 година, трошоците за спорт, образование и култура се зголемиле за 116,5%, за пакет-тури за 83,4%, а за туристички услуги за 82,1%.

Поддршката на Европската комисија за подготовката на оваа публикација не претставува одобрување на нејзината содржина, која ги одразува само ставовите на авторите, и Комисијата не може да се смета за одговорна за каква било употреба на информациите содржани во неа.

ВО СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Како мала земја, без излез на море, Северна Македонија е далеку од популарна туристичка дестинација. Во споредба со Грција и Турција, кои во 2021 и 2022 година се меѓу топ 10-те најпосетувани дестинации во светот и Европа (UNWTO, 2023), во 2021 година, С. Македонија се рангирала на 122. место (World Data, 2022).

- **Во 2021 година, во секторот туризмам имало 45,2 илјади вработени, односно 5,7% лица од вкупната работна сила во државата (UNWTO, 2021).**

И покрај скромниот обем на туристи во земјата, секторот туризам се смета за значајна гранка за остварување на приходи, вработување и развој на многу национални економски сектори (Macedonia Timeless, Analytica, 2023).

2. Влијание врз животната средина

Додека животната средина придонесува за туризмот, туризмот има и позитивни и негативни ефекти врз животната средина.

01 Енергија и емисии на стакленички гасови

02 Потрошувачка на вода

03 Управување со отпад

04 Губење на биолошката разновидност

05 Ефикасно управување со културното наследство

Секој од овие аспекти може да се поврзе со различни земји. Тоа значи дека, иако позитивните страни на туризмот се добро познати, постојат и многу негативни аспекти. За да се намалат овие негативни влијанија, потребно е да се усвојат и спроведат специфични политики и мерки.

За повеќе информации за темата: https://www.prepareproject.eu/national-reports/

3. Политики

01 Животна средина

- **Растот на еколошки прифатливиот туризам директно влијае врз тоа колку една дестинација ќе биде атрактивна на долг рок.**

Оваа развојна стратегија се стреми да балансира помеѓу растот, заштитата на животната средина, уделот на пазарот на глобалните пазари и додадената вредност создадена во индустриите поврзани со туризмот.

02 Одржлив туризам

- **Многу земји спроведуваат релевантни политики за поттикнување на одржлив туризам.**

Развојот на одржлив туризам вклучува ефикасно и рационално користење на ресурсите за обезбедување регионални економски придобивки и подобрување на животниот стандард на локалното население (Demirkol и Çetin, 2014).

Поддршката на Европската комисија за подготовката на оваа публикација не претставува одобрување на нејзината содржина, која ги одразува само ставовите на авторите, и Комисијата не може да се смета за одговорна за каква било употреба на информациите содржани во неа.

ОДРЖЛИВ ТУРИЗАМ: НАЦИОНАЛНИ КОНТЕКСТИ

Наоди од теренско истражување

Според возраста, во Грција најмногу учесници во истражувањето (60%) биле на возраст 40-59 години, во Италија доминираат младите возрасни (44%) и 40-59 години (42%), додека во Турција и Северна Македонија најмногу одговориле лица на возраст 25-39 години (50% и 53%).

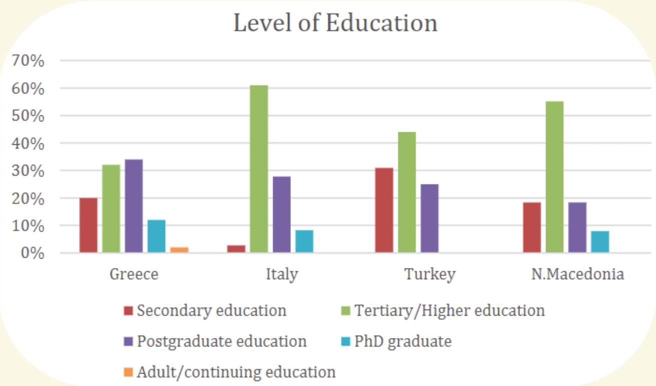

Нивото на образование на учесниците е релативно високо во сите партнерски земји, приштo, мнозинство од учесниците се со завршено високо или постдипломско образование.

Повеќе од 70% од учесниците во сите земји се запознати со термините „одржлив туризам“ и „граѓанско учество“. Истите се особено популарни меѓу помладите генерации.

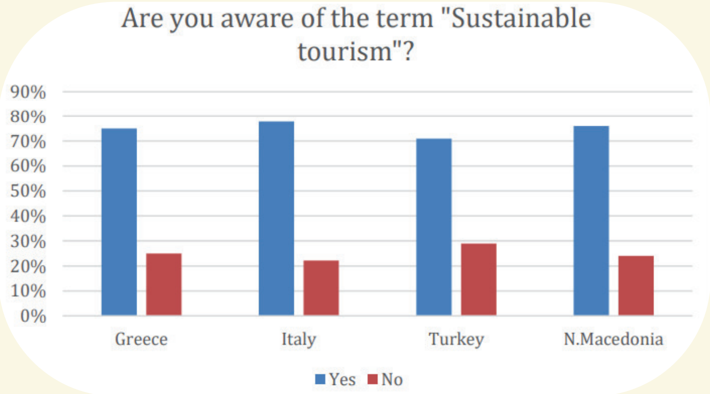

ЗАКЛУЧОЦИ

Транснационалното истражување (анкета) покажа дека, иако постои основно ниво на знаење за концептите и практиките поврзани со одржливоста, повеќето луѓе во Грција, Италија, Турција и Северна Македонија не се запознаени со политиките и иницијативите за одржлив туризам, што се спроведуваат на ниво на ЕУ или национално ниво.

Причините за ова се должат на недостигот на конкретни политики и иницијативи за одржливост и одржлив туризам, особено на национално и локално ниво, како и на недоволната промоција на овие политики и иницијативи помеѓу населението.

https://www.facebook.com/prepareeu
https://www.instagram.com/prepareproject/
https://www.linkedin.com/in/prepareproject/

Поддршката на Европската комисија за подготовката на оваа публикација не претставува одобрување на нејзината содржина, која ги одразува само ставовите на авторите, и Комисијата не може да се смета за одговорна за каква било употреба на информациите содржани во неа.